

Vergaderjaar 2019–2020

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 816

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 juni 2020

Hierbij bied ik u het verslag aan van de informele Telecomraad van vrijdag 5 juni jl. alsmede de beantwoording van de schriftelijke vragen van uw Kamer van 29 mei jl. naar aanleiding van de BNC-fiches over de implementatie van de EU 5G toolbox (Kamerstuk 22 112, nr. 2854), de Mededeling over een Europese datastrategie (Kamerstuk 22 112, nr. 2858) en de Mededeling Europese digitaliseringsstrategie (Kamerstuk 22 112, nr. 2859) (Kamerstuk 21 501-33, nr. 817).

De informele Telecomraad stond in het teken van de digitale prioriteiten in het post-COVID-19 tijdperk, waaronder de uitrol van digitale technologieën, zoals AI, connectiviteit en data.

Daarnaast zijn verschillende diversienpunten toegelicht. Zo is de Raad door het voorzitterschap geïnformeerd over de laatste stand van zaken ten aanzien van de verordening ter oprichting van een kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging (EUCCC), de ePrivacy verordening, de raadsconclusies digitalisering en de EU 5G toolbox. De Europese Commissie heeft verder een toelichting gegeven over de ontwikkelingen rondom het gebruik van apps. Tot slot heeft het inkomende voorzitterschap, Duitsland, het werkprogramma voor de tweede helft van 2020 ten aanzien van digitalisering gepresenteerd.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
M.C.G. Keijzer

Digitale prioriteiten in het post-COVID-19 tijdperk

Gedachtewisseling

De Europese Commissie presenteerde de digitale prioriteiten uit het EU herstelpakket van 27 mei jl.¹. Volgens de Commissie is digitale connectiviteit van cruciaal belang voor het herstel van de economie, in het bijzonder de uitrol van 5G. Hiervoor moeten noodzakelijke investeringen beschikbaar worden gemaakt. Daarnaast werd het belang van een EU data economie onderstreept en de noodzaak voor *Common European Data Spaces*. Volgens de Commissie moet het *Digital Services Act package* het juridische raamwerk en de regels voor online platforms verbeteren ten behoeve van een eerlijk – digitaal – speelveld. Eveneens gaf de Commissie een toelichting op het nieuwe *Cybersecurity Action Plan*, waaronder over de herziening van de netwerk- en informatieveiligheid richtlijn en over het belang van het versterken van de samenwerkingscapaciteit tussen lidstaten, bijvoorbeeld via de *Joint Cybersecurity Unit*. Het EU Cybersecurity Competence Centre speelt in dit kader ook een rol om de cybersecurity capaciteit in de EU te vergroten.

Er was veel eensgezindheid tussen lidstaten over het belang van digitalisering voor het herstel van de Europese economie en over het belang vast te houden aan de prioriteiten zoals gesteld in de Commissie mededeling «de digitale toekomst vormgeven»² van 19 februari jl. Daarnaast benoemden verschillende lidstaten het belang van de versterking van technologische soevereiniteit, connectiviteit, het overbruggen van de digitale kloof tussen lidstaten en digitale vaardigheden. Veel lidstaten onderstreepten de noodzaak van een ambitieuze investeringsagenda via het *Digital Europe Programme*, het *Connecting Europe Facility* en *Horizon Europe*. In dat kader vonden lidstaten het belangrijk dat synergiën gevonden worden tussen deze programma's teneinde deze te versterken. Eveneens werd de rol van digitalisering in het bereiken van de doelen uit de Green Deal³ uitgelicht door enkele lidstaten.

Nederland heeft tijdens de informele Telecomraad het belang onderstreept van digitalisering in het herstel van de Europese economie en steun uitgesproken, net als de meeste lidstaten, richting de Commissie voor het behoud van de prioriteiten uit de digitale strategie van 19 februari. Nederland heeft het non-paper «EU respons digitalisering in herstelstrategie na COVID-19» benoemd en een aantal van de Nederlandse beleidsprioriteiten onder de aandacht gebracht, waaronder Artificiële Intelligentie (AI), industrieel datadelen en het *Digital Services Act package*. Hierbij heeft Nederland benadrukt dat de juiste randvoorwaarden zoals cybersecurity en fundamentele rechten zoals privacy essentieel zijn. Nederland benadrukte dat Europese investeringen in het kader van duurzaam economisch herstel gericht moeten worden op noodzakelijke digitale en groene transitie. Dit is in lijn met de algemene inzet van Nederland op modernisering van het Meerjarig Financieel Kader (MFK). Het is van belang dat investeringen worden versterkt in sleuteltechnologieën zoals AI, cybersecurity en kwantum ten behoeve van de versterking van het concurrentievermogen en digitaal leiderschap.

¹ COM (2020) 456

² COM (2020) 67

³ COM (2020) 640

Diversenpunten

ePrivacy verordening

Het voorzitterschap gaf een korte samenvatting van de ontwikkelingen op de onderhandelingen over de ePrivacy verordening van de afgelopen maanden. Ondanks de voorgestelde aanpassingen door het voorzitterschap is het niet gelukt om in de Raad tot een algemene oriëntatie te komen, waardoor de onderhandelingen op dit dossier tijdens het Kroatisch voorzitterschap zijn afgerond met een voortgangsrapportage en onder Duits voorzitterschap verder zullen worden opgepakt.

Verordening Europees kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging en het netwerk van nationale coördinatiecentra

Het voorzitterschap gaf een korte terugkoppeling over de laatste stand van zaken ten aanzien van de verordening ter oprichting van een kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging (EUCCC) en het netwerk van nationale coördinatiecentra. Het voorzitterschap gaf aan dat lidstaten onlangs een mandaat hebben gegeven om de derde triloog te voeren met het Europees parlement en de Europese Commissie. Het voorzitterschap is voornemens de triloog nog te organiseren tijdens hun voorzitterschap.

Raadsconclusies digitalisering

Informatie van het voorzitterschap

Het voorzitterschap informeerde de Raad over de laatste ontwikkelingen over de raadsconclusies digitalisering. Vanwege het informele karakter van deze Raad werden de raadsconclusies niet tijdens de informele Telecomraad aangenomen. De formele aanneming van de raadsconclusies zal via een schriftelijke procedure worden gedaan. Er is tussen de lidstaten al overeenstemming bereikt over de raadsconclusies.

EU 5G toolbox

Informatie van het voorzitterschap

De Commissie benadrukte het belang van de integriteit van 5G netwerken en noemde daarbij de EU 5G toolbox. Politieke beslissingen over dit onderwerp en de concrete uitwerking in de lidstaten hebben een effect op de gehele EU. De Commissie onderstreepte daarom de noodzaak dat de aanpak in afzonderlijke lidstaten in lijn is met de EU 5G toolbox.

Gebruik van mobiele applicaties («apps») om de COVID-19-crisis te bestrijden

Informatie van de Europese Commissie

De Commissie gaf een korte update over de laatste ontwikkelingen ten aanzien van het gebruik van apps als middel om de COVID-19-crisis te bestrijden. De Commissie gaf aan dat er momenteel vooral wordt gewerkt aan technische specificaties ten behoeve van de bevordering van interoperabiliteit tussen verschillende apps.

Werkprogramma Duits voorzitterschap

Informatie van het inkomende voorzitterschap

Het inkomende voorzitterschap, Duitsland, presenteerde het werkprogramma van juli t/m december 2020. Duitsland zal zich vooral richten op de versterking van digitale soevereiniteit en concurrentievermogen, het bevorderen van een innovatieve Europese platform- en data economie, het versterken van EU cybersecurity alsmede het ontwikkelen van een wetgevend kader voor een mensgerichte digitale transitie.

Digital Services Act

Zoals aangegeven in de geannoteerde agenda⁴ van de informele Telecomraad, komt het kabinet u via dit verslag tegemoet wat betreft het tweede deel van de motie van het lid Middendorp⁵, waarin wordt gevraagd om een overzicht van het Europese krachtenveld inzake de DSA. Uiteindelijk is de DSA door het voorzitterschap van de agenda gehaald, waardoor er niet over gesproken is tijdens de informatie Telecomraad. Wel heeft de Raad de afgelopen maanden onderhandeld over raadsconclusies digitalisering. Daarin is een kopje over de DSA opgenomen, waarin de lidstaten het voornemen van de Commissie om regelgeving voor digitale diensten te versterken, moderniseren en de verduidelijken, verwelkomen. De onderwerpen en de aandachtspunten die zijn benoemd in de beantwoording van de motie van het lid Middendorp zijn ook herkenbaar in de raadsconclusies. Dat biedt een solide basis voor constructieve samenwerking. De raadsconclusies worden naar verwachting de komende week formeel via schriftelijke procedure afgerond en gepubliceerd.

⁴ Kamerstuk 21 501-33, nr. 812

⁵ Kamerstuk 35 300 VII, nr. 43